

HET GEBRUIK VAN TEER DOOR DE EEUWEN HEEN

--Vanaf het palaeolithicum is er pek gevonden **als kleefmiddel** tussen vuursteen en hout, been en hout, en zelfs tussen twee bevertanden en hout.

--Als geneesmiddel

Enkele eeuwen geleden werden doeken gekrenkt in teer gebruikt tegen huidziektes. Nu nog bestaat zwarte teerzalf om wonden te ontsmetten.

--Als conserveringsmiddel

Vanaf de Middeleeuwen werden houten huizen, schuurtjes en boten ingeteerd om rotting te voorkomen. In de vorige eeuw gebruikten de boeren teer om (wei)palen, die in de grond moesten staan te teren tegen verrotting.

Nu nog kun je gecarboleumde (= geteerde) palen kopen voor hetzelfde doel.

En tijdens de prehistorische experimentele bouw van de boerderijen deden we ook experimenten met het insmeren van die gedeeltes van de staanders van de huizen, die in de grond kwamen te staan. Na 15 jaar tijdens een controle van het hout, bleek dat de ingeteerde palen er beter voor stonden.

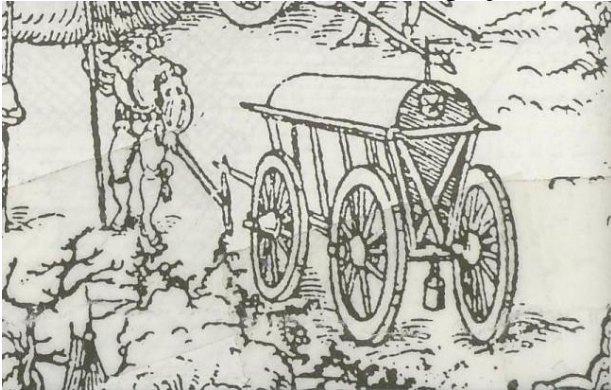

Ook teerden we de boomstamkano's aan de buitenkant in met houtteer. Het rottingsproces ging echt langzamer.

--Als smeermiddel

In de Middeleeuwen zag je op tekeningen en prenten karren, met aan de achterkant van de wagen een potje met teer erin om de houten assen op tijd te smeren.

--Als waarschijnlijk **een soort prehistorische kauwgum**, gebruikt door voornamelijk kinderen. Schrijfster Elizabeth Aveling beschrijft in een artikel "Chew, chew, that ancient chewing gum." Het volgende:

Er zijn massa's stukjes harde teer gevonden in het mesolithicum en neolithicum en later. Vele met de indruk van tanden en kiezen er nog in.

Na onderzoek door de universiteit van Bradford blijkt, dat de kauwgum hoogst waarschijnlijk is gemaakt uit berkenbast.

Ze vroeg zich het volgende af: Waarom kauwden de mensen erop?

-Als narcotica? (zoals kauwen op tabak of betel in andere landen?) Na experimenten bleek het geen narcoticuminvloeden te hebben.

-Als desinfecterend middel bij b.v. keelpijn ?? Dit zou kunnen.

-Tegen kiespijn ?? Er is een afdruk in de teerkauwgum gevonden van een kies met een gat erin. Of de teer hielp tegen de pijn, of de teer drukte helende kruiden tegen de zere kies. Het zou kunnen. (Bokeberg in Zweden 6.500 jaar geleden)

-Zo maar voor de lol of het lekkere ? Misschien is dit te modern gedacht. Wel is onderzocht, dat de meeste tandafdrukken behoorden bij kinderen van 6 tot 15 jaar. Zou het gebruikt zijn om melktanden eerder kwijt te raken en de pijn iets te verzachten ???

-Als een ritueel middel ?? En zo ja, waarvoor dan ?? En hoe maak je die teer dan in een voor-keramische tijd ?? Experimenten met teer, die wordt verhit met hete stenen mislukten. Vanaf het Neolithicum worden potten gemaakt en kun je dus teer verkrijgen in een zuurstofvrije omgeving (pot met deksel)

--Als versiering of verven

Teer uit hout vermengd met bloed gebruikte men 3000 jaar v.Chr. om potten mee te beschilderen. Dit wordt verondersteld. Het gebeurde in de Oekraïne.

Ook zijn er groeven in been gekerft en opgevuld met teer. Waarschijnlijk als versiering.

--Als breeuwen of afdichten van naden.

B.v. Vlasvezels, brandnetelvezels of schapenwol, gedrenkt in warme teer, met een wig tussen een scheur in het hout slaan.

ANNEKE BOONSTRA